

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 11 d. Nr. 21RE2-363 (AG2-312/16-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y.,

2026 m. rugpjūčio 10 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundo dalį atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. liepos 23 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) priimta nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundo dalis (toliau – ir skundas) atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra) dėl reikalavimų:

1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. liepos 7 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ (toliau – ir Sprendimas);

2) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. liepos 7 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ (toliau – ir Sprendimas Nr. 1, bendrai – ir Sprendimai);

3) įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą terminą priimti naujus teisės aktų reikalavimus atitinkančius sprendimus.

Skunde nurodo, kad nesutinka su Z. Y. nustatytu 15 proc. dalyvumo lygiu. Nesutinka su priimtais Sprendimais nevertinti dalyvumo lygio ir individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio (toliau – ir kompensacijos poreikis), nes Z. Y. mirė.

Posėdžio metu pareiškėjas prašė tenkinti skundą. Pareiškėjo vertinimu, atsakovė turėjo atlikti dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio pakartotinį vertinimą pagal realią asmens su negalia sveikatos būklę, nepaisant aplinkybės, kad asmuo mirė. Atsakovė neįvertino medicininių dokumentų ir realios asmens su negalia sveikatos būklės. Pareiškėjo nuomone, jis turi reikalavimo teisę.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2026 m. liepos 29 d. pateikė atsiliepimą į skundą, kuriuo prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikšina, kad pareiškėjas, kuris atstovauja Z. Y., 2026 m. gegužės 13 d. prašymu kreipėsi į Agentūrą (toliau – ir Prašymas). Nurodo faktines aplinkybes, jog Agentūros Klaipėdos I teritorinis

skyrius (toliau – ir Teritorinis skyrius) 2026 m. birželio 9 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ (toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 1) asmeniui nustatė 15 proc. dalyvumo lygį nuo 2026 m. gegužės 13 d. neterminuotai ir tos pačios dienos sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ (toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 2) asmeniui nustatė II lygio kompensacijos poreikį nuo 2026 m. gegužės 13 d. neterminuotai. Nesutikdamas su Teritorinio skyriaus priimtais sprendimais Nr. 1 ir Nr. 2, pareiškėjas su 2026 m. birželio 16 d. skundu (toliau – ir Skundas) kreipėsi į Agentūros direktorių. Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje, atliekant asmens pakartotinį dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimą, Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ir ESPBI IS) buvo nustatyta, kad (duomenys neskelbtini) buvo užregistruoti duomenys apie asmens mirtį. Atsižvelgiant į tai, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius priėmė ginčijamus Sprendimus. Atsakovė sprendžia, jog buvo priimti objektyvūs ir pagrįsti Sprendimai.

Atsakovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ir ASNTAPI) 15 straipsnio 1 dalimi, nurodo, jog Agentūra ir (ar) jos struktūriniai padaliniai, dalyvaudami formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia: dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (6 dalies b punktas), individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino (6 dalies e papunktis). Vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas) 29.4 papunkčiu, Agentūra priėmė motyvuotą Sprendimą Nr. 1 nevertinti asmens dalyvumo lygio, nes (duomenys neskelbtini) asmuo mirė.

Taip pat paaiškina, jog vadovaujantis Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 „Dėl Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Kompensacijos poreikio aprašas), 36.4 papunkčiu, Agentūra priėmė motyvuotą sprendimą nevertinti kompensacijos poreikio, nes asmuo (duomenys neskelbtini) mirė.

Pabrėžia, kad tiek Kriterijų ir tvarkos aprašo 29.4 papunktyje, tiek Kompensacijos poreikio aprašo 36.4 papunktyje įtvirtintas specialusis teisinis reguliavimas aiškiai nustato, jog asmeniui mirus Agentūra priima motyvuotus sprendimus nevertinti asmens dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio. Taigi, asmens mirtis yra savarankiškas teisinis pagrindas nebetęsti dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimo procedūrų. Šios nuostatos patvirtina, kad teisė į dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio nustatymą ar pakartotinį vertinimą yra neatsiejamai susijusi su konkrečiu fiziniu asmeniu, t. y. dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimas betarpiškai yra susijęs su fizinio asmens teisumu, todėl tokia teisė negali būti įgyvendinama po asmens mirties. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 2.2 straipsnio 1 dalį, fizinio asmens civilinis teisnumas atsiranda gimimo momentu ir išnyksta jam mirus. Nagrinėjamu atveju lemiamą reikšmę turi ne tik ši civilinio teisnumo pabaigos taisyklė, bet ir minėtas specialusis teisinis reguliavimas, kuris nenustato galimybės tęsti dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimo procedūrų mirus asmeniui. Atsižvelgiant į tai, mirus asmeniui nėra teisinio pagrindo tęsti jo dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimo procedūras, jos baigiamos sprendimais nevertinti asmens dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio. Dėl šios priežasties, mirus asmeniui, skundo nagrinėjimas nutraukiamas, jeigu teisinis santykis neleidžia perimti teisių.

Atsakovė pareiškėjo skunde išdėstytus argumentus vertina kritiškai, ir laikosi pozicijos, kad tai tik subjektyvi pareiškėjo nuomonė, nepagrįsta nei teisės aktų nuostatomis, nei medicininių

dokumentų išvadomis, kurie paneigtų ar sudarytų pagrindą abejoti skundžiamų Sprendimų teisėtumu ir pagrįstumu.

Atsakovei tinkamai pranešta apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, atsakovė prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka. Vadovaujantis Ikitiesminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 14 straipsnio 6 dalimi, byla išnagrinėta atsakovės atstovui nedalyvaujant.

Skundas atmetinas.

Byloje kilo ginčas dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. liepos 7 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ (minėta, toliau – ir Sprendimas) ir 2026 m. liepos 7 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ (minėta, toliau – ir Sprendimas Nr. 1, bendrai – ir Sprendimai) teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas, kuris pagal įgaliojimą atstovavo asmenį su negalia Z. Y., 2026 m. gegužės 13 d. prašymu kreipėsi į Agentūrą (minėta, toliau – ir Prašymas), prašydamas nustatyti dalyvumo lygį, kompensacijos poreikį. Kompensacijos poreikį prašė nustatyti atgaline data nuo 2026 m. kovo 21 d., nes nuo tos dienos žymiai pablogėjo sveikata. Kartu su Prašymu pateiktas (duomenys neskelbtini) siuntimas, kuriame nurodyta pagrindinė diagnozė pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) kodą (duomenys neskelbtini), gretutinės diagnozės: (duomenys neskelbtini).

Išnagrinėjęs Prašymą, Agentūros Klaipėdos I teritorinis skyrius (minėta, toliau – ir Teritorinis skyrius) 2026 m. birželio 9 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ (minėta, toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 1) asmeniui nustatė 15 proc. dalyvumo lygį nuo 2026 m. gegužės 13 d. neterminuotai.

Agentūros Teritorinis skyrius 2026 m. birželio 9 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ (minėta, toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 2) nustatė II lygio kompensacijos poreikį nuo 2026 m. gegužės 13 d. neterminuotai.

Nesutikdamas su Teritorinio skyriaus sprendimu Nr. 1 ir Nr. 2, pareiškėjas 2026 m. birželio 16 d. skundu (minėta, toliau – ir Skundas) kreipėsi į Agentūros direktorių.

Skundo nagrinėjimo administracinės procedūros metu, patikrinus ESPBI IS duomenis, nustatyta, kad Z. Y. (duomenys neskelbtini) mirė.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius priėmė 2026 m. liepos 7 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ nevertinti asmens dalyvumo lygio, nes asmuo (duomenys neskelbtini) mirė. Sprendimo teisiniu pagrindu nurodytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 29.4 papunktis.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2026 m. liepos 4 d. priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ nevertinti kompensacijų poreikio, nes asmuo (duomenys neskelbtini) mirė. Sprendimo Nr. 1 teisiniu pagrindu nurodytas Kompensacijos poreikio aprašo 36.4 papunktis.

Nesutikdamas su priimtais Sprendimais, pareiškėjas skundu kreipėsi į Komisiją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (minėta, toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (minėta, toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas), Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 „Dėl

individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėta, toliau – Kompensacijų poreikio aprašas) ir kiti teisės aktai.

Agentūra ir (ar) jos struktūriniai padaliniai, dalyvaudami formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAI nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto b papunktis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalis). Tokia tvarka nustatyta Kriterijų ir tvarkos apraše, kurio 29 punkte numatytas baigtinis sąrašas atvejų, kada Agentūra priima motyvuotą sprendimą nevertinti asmens dalyvumo lygio. Vienas iš tokių atvejų – kai asmuo miršta (Kriterijų ir tvarkos aprašo 29.4 papunktis).

Taip pat Agentūra ir jos teritoriniai padaliniai VAI nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia kompensacijos poreikio termino (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto d papunktis). Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijus ir tvarką, dokumentų, reikalingų individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikiui <...> nustatyti, parengimo ir pateikimo Agentūrai tvarką <...> nustato Kompensacijų poreikio aprašas (1 punktas). Kompensacijų poreikio aprašo 36 punkte nustatytas baigtinis sąrašas atvejų nevertinti asmens kompensacijų poreikio. Vienas iš jų – asmuo miršta (36.4 papunktis). Tokiu atveju, Agentūra priima motyvuotą sprendimą.

Nagrinėjamu atveju, nustatyta, kad asmuo su negalia, kurio atžvilgiu pradėtas pakartotinis dalyvumo ir kompensacijų poreikio vertinimas, administracinės procedūros metu mirė (duomenys neskelbtini).

Ginčo teisinis santykis neleidžia perimti teisių, tęsti dalyvumo lygio ar kompensacijų poreikio nustatymo ar pakartotinio vertinimo procedūras. Tai reiškia, jog mirus Z. Y., X. Y. negali perimti Z. Y. turėtų teisių ir pareigų negalios nustatymo procese.

Komisija pritaria atsakovės pozicijai, jog asmens mirtis yra savarankiškas teisinis pagrindas nebetęsti dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimo procedūrų. Tiek dalyvumo lygio, tiek kompensacijos poreikio nustatymo ir pakartotinio vertinimo procedūros yra susijusios su konkrečiu fiziniu asmeniu – asmeniu su negalia, kuriam mirus, pasibaigia civilinis teisnumas (CK 2.2 straipsnio 1 dalis). Fizinio asmens mirtis reiškia jo civilinio procesinio teismo pabaigą. Net jei ir būtų išspręstas mirusio asmens teisių perėmimo klausimas ir pareiškėjas būtų pateikęs notaro patvirtintą palikimo priėmimą paliudijantį dokumentą, specialus teisinis reguliavimas (ASNTAPI, Kriterijų ir tvarkos aprašo bei Kompensacijų poreikio aprašo nuostatos) neleidžia perimti teisių, kurios asmens su negalia nustatymo procedūroje suteikiamos tik asmeniui su negalia – Z. Y. Minėtas specialusis teisinis reguliavimas nenumato galimybės tęsti dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimo procedūrų mirus asmeniui, todėl medicininiuose dokumentuose užfiksuotų duomenų analizė dėl dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio atsakovės neturėjo būti pateiktos. Atsižvelgiant į tai, kad mirus asmeniui nėra teisinio pagrindo tęsti jo dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio vertinimo procedūras, atsakovė priėmė pagrįstus sprendimus nevertinti asmens dalyvumo lygio ir kompensacijos poreikio.

Kadangi teisinis santykis neleidžia perimti asmeniui su negalia iki jo mirties suteiktų teisių, akivaizdu, kad pareiškėjas neturi materialinio teisinio suinteresuotumo (reikalavimo teisės). Reikalavimo teisės neturėjimas yra pagrindas pripažinti skundą nepagrįstu ir jį atmesti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. lapkričio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-799-422/2022, 2026 m. balandžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-163-968/2026).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjo skundas dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. liepos 7 d. sprendimų Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl bylos medžiagos pripažinimo nevieša

Pastebėtina, jog byloje pateikti dokumentai, kuriuose yra specialių kategorijų asmens duomenys. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl 2026 m. liepos 7 d. sprendimų Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos nariai

Marina Adomaitė

Evaldas Ambrozaitis